

Kaupungin vuoden 2025 valtionosuudet

2/02.05.00/2025

KH 13.01.2025 § 3

Valmistelija

Talousjohtaja Timo Finning, puh. 040 6694 775,
timo.finning@forssa.fi

Kunnan valtionosuusrahoitus koostuu valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta.

Peruspalvelujen valtionosuus ja veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 5 § mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuus koostuu seuraavista valtionosuusperusteista:

1. valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista.
2. 13-17 §:ssä tarkoitettujen syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosien määräytymisperusteista.

Kunnalle myönnetään valtionosuutta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 1 §:ssä tarkoitettujen valtionosuustehtävien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin euromäärä, joka saadaan, kun 6–12 § mukaisesti määräytyvät laskennalliset kustannukset lasketaan yhteen ja saadusta summasta vähennetään 21 §:ssä tarkoitettu kunnan omarahoitusosuus. Vuonna 2025 kunnan omarahoitusosuus on 1 467,53 euroa asukasta kohden. Näin saatuun euromäärään lisätään 13–17 §:ssä tarkoitetut syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun sekä saamelaisten kotiseutualueen lisäosat.

Vuoden 2025 valtionosuusprosentista on säädetty lailla kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta, jonka eduskunta hyväksyi 17.12.2024. Valtionosuusprosentin muutoksessa on otettu huomioon esimerkiksi työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuun siirtyminen valtiolta kunnille, sote-uudistuksesta johtuva pysyvä valtionosuuden läsiirto ja sote-uudistuksen valtionosuusvaikutuksia lieventävä valtionosuuden läsiäys sekä peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotuksen yhtä prosenttiyksikköä vastaava vähennys.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettu verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta lisätään ja vähennetään mainitun lain 4 ja 5 luvuissa tarkoitetuille erillä. Näitä ovat:

- Perusopetuksen aloittamisen johdosta maksettavan rahoituksen vähentäminen.
- Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden vähentäminen kuntaan maksetun perustoimeentulotuen määrällä.
- Hyvinvointialueen perustaminen ja tehtävien järjestämisvastuun siirrosta vuonna 2023 aiheutuvien taloudellisten vaikutusten rajoittaminen (muutosrajoitin).
- Valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasaus.
- Kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentamisen korvaus.
- Määräaikaiset kuntien valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset.

Veroperustemuutoksista johtuvia kunnallisveromuutoksia vastaava euromäärä maksetaan kunnille valtionosuuden yhteydessä kunnan valtionosuudesta annetun lain 33 §:n mukaan. Kunnalle maksetaan sen verotulojen menetystä vastaava euromäärä.

Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuutena kunnille maksetaan kotikuntakorvausta kuntien ja muiden opetuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksen toteutuneiden kustannusten perusteella erikseen 6, 7–12 ja 13–15-vuotiaille.

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaan kaupungin vuoden 2025 peruspalvelujen valtionosuus on 8 525 108 euroa. Siihen sisältyy valtionosuuden tasausta verotuloihin perustuen 5 412 721 euroa. Veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus on 1 933 802 euroa. Kotikuntakorvaustulot ovat 835 951 euroa ja kotikuntakorvausmenot 485 552 euroa. Yhteensä peruspalvelujen valtionosuudet ovat 10 809 310 euroa. Kaupungin kuluvan vuoden talousarviossa peruspalvelujen valtionosuuden määräksi on arvioitu 10 597 399 euroa.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmä toimii osana kuntien valtionosuusjärjestelmää. Opetus- ja kulttuuritoimen järjestelmällä rahoitetaan:

- koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa
- osaa esi- ja perusopetuksesta
- lukiokoulutusta
- ammatillista koulutusta
- kansanopistoissa, kansalaisopistoissa, kesäyliopistoissa, liikunnan koulutuskeskuksissa ja

opintokeskuksissa järjestettyä vapaan sivistystyön koulutusta.

Lisäksi järjestelmä kattaa opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen, kuntien liikuntatoimen ja nuorisotyön sekä museoiden, teattereiden ja orkestereiden toiminnan.

Ministeriön päätöksen mukaan kaupungin valtionosuus on 2 616 359 euroa. Se otetaan huomioon lisäyksenä peruspalvelujen valtionosuutta tilitettäessä. Kaupungin vuoden 2025 talousarviossa arvio on 1 382 896 euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää valtionosuutta korjataan lukiokoulutuksen osalta toteutuneiden opiskelijamäärien mukaisesti varainhoitovuoden lopussa. Lisäksi varainhoitovuoden aikana tehdään korjauksia esimerkiksi valtionosuuden saajien järjestämis- tai ylläpitämisluvuissa tapahtuvien muutosten seurauksena.

Valtionosuudet yhteensä

Yhteensä edellä mainittujen päätösten mukaan valtionosuuksia kertyy kuluvana vuonna 13 425 669 euroa. Kaupungin talousarviossa arvio on 11 980 295 euroa. Päätösten mukaiset valtionosuudet ovat 1 445 374 euroa talousarviossa arvioitua suuremmat.

Päätöksen mukaiset valtionosuudet ovat talousarviota suuremmat erityisesti perusopetuksen valmistavan opetuksen valtionosuuksien 948 908 euron kasvun myötä. Vuonna 2024 valmistavan perusopetuksen valtionosuudet olivat 362 784 euroa ja 1 322 692 euroa vuonna 2025. Muut oleelliset talousarviota isommat valtionosuudet ovat lukiokoulutuksen valtionosuus, jossa on kasvua 204 993 euroa vuoteen 2024 verrattuna. Peruspalvelujen valtionosuus on 211 911 euroa talousarviota suurempi. Talousarvio on perustunut VM:n ja Kuntaliiton ennakollisiin laskelmiin.

Kaupungilla ei ole tarvetta tehdä valtionosuuspäätöksistä oikaisuvaatimusta.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kesäniemi Jari, p. 03 4141 5260

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

1. merkitsee em. vuoden 2025 valtionosuuspäätökset tiedoksi
2. hyväksyy kaupungin tyytyvän valtionosuuksia koskeviin päätöksiin.

Käsittely:

Talousjohtaja Timo Finning selosti asiaa kokouksessa ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 17.22.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.